Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător Mariana Stratan)
Dosarul nr. 2r-480/2025 (nr. 2-25167270-03-2r-26122025)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

25 februarie 2026 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Președintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecători Mariana Sajin și Alina Țihonschi

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de avocatul Căpățînă Ion în interesele Timotin Maria împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat, privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei, prin care cererea a fost restituită

C O N S T A T Ă :

Pretențiile participanților la proces:

La 02 decembrie 2025, reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, a depus la Judecătoria Ungheni cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei, de către Timotin Maria.

Reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, solicită, admiterea cererii, conform prevederilor art.1516-1517 Cod civil, de stabilit faptul acceptării moștenirii legale asupra masei succesorale rămase după decesul defunctului ***** la *****, de către moștenitorul legal Timotin Maria, și anume: casa de locuit cu număr cadastral *****, a terenului cu număr cadastral ***** și terenul cu număr cadastral ***** situate toate bunurile imobile în *****. La fel, solicită constatarea locului deschiderii succesiunii după decesul defunctului ***** la *****, în *****.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025, s-a restituit cererea înaintată de reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă

Ion, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat, privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei.

- S-a remis petiționarei Timotin Maria încheierea în cauză şi cererea cu toate documentele anexate.
- S-a explicat petiționarei Timotin Maria că este în drept să intenteze prezenta acţiune la Judecătoria Chișinău, sediul central după competenţa teritorială de examinare.

Solicitarea și argumentele recurentului:

Nefiind de acord cu poziția instanței de fond, la 15 decembrie 2025 avocatul Ion Căpățînă în interesele petiționarei Timotin Maria a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond cu restituirea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul consideră că cererea nu are un caracter abstract, ci este intrinsec legată de masă succesorală, care este compusă exclusiv din bunuri imobile situate în *****.

Menționează că, deși instanța de fond a menționat că cererea nu vizează posesia sau folosința unui bun imobil, în realitate, constatarea acceptării succesiunii produce efecte juridice directe asupra dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile ce fac parte din masa succesorală.

Reține recurentul că, cererea are o legătură juridică indisolubilă cu bunurile imobile, iar instanța de la locul situării acestora este cea mai apropiată de probatoriu și de situația de fapt.

Solicită admiterea recursului, cu casarea integrală a încheierii contestate cu emiterea unei noi soluții privind rejudecarea cauzei la etapa primirii cererii de chemare în judecată, în același complet de judecată.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 05 ianuarie 2026, s-a acceptat spre examinare cererea de recurs declarată de reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025. S-a intentat procedura de recurs, în cauza civilă, la acțiunea înaintată de reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat, privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei, cu fixarea examinarea recursului, fără citarea părților și alți participanți la proces, propunându-le să depună până la data de 19.01.2026 referința asupra recursului.

Colegiul Civil a notificat, la 05-06 ianuarie 2026 intimații despre depunerea recursului, oferindu-le termen pentru prezentarea referinței.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând argumentele invocate de recurent în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Nord consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Potrivit materialelor cauzei rezultă cu certitudine că, Judecătoria Ungheni a emis încheierea contestată la 03 decembrie 2025 (f.d.19), iar la 15 decembrie 2025 recurentul Timotin Maria o contestă cu recurs. (f.d.22-24)

Respectiv, instanța de recurs conchide că recurentul s-au încadrat în termenul legal pentru contestare stipulat la art. 425 Cod de procedură civilă.

În continuare, instanța de recurs va menționa că, în conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respinsă recursul şi să mențină încheierea.*

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că, la 02 decembrie 2025, reprezentantul petiționarului, avocatul Ion Căpățînă a depus la Judecătoria Ungheni cerere solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei, de către Maria Timotin. (f.d. 5-6)

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025, s-a restituit cererea înaintată de reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat, privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei. S-a remis Timotin Maria încheierea în cauză şi cererea cu toate documentele anexate. S-a explicat lui Timotin Maria că este în drept să intenteze prezenta acţiune la Judecătoria Chișinău, sediul central după competenţa teritorială de examinare. (f.d.19)

Nefiind de acord cu poziția instanței de fond, la 15 decembrie 2025 avocatul Ion Căpățînă în interesele Timotin Maria a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond cu restituirea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de chemare în judecată. (f.d.22-24)

Art. 283 Cod procedură civilă prevede că, *<u>cererile de constatare a faptelor cu valoare juridică se depun la instanţa judecătorească de la domiciliul sau sediul petiţionarului</u> ori de la sediul organului de stare civilă în a cărui posesie s-a aflat*

actul până la pierderea sau distrugerea acestuia, cu excepţia cererii de constatare a faptului de posesiune, folosinţă şi dispoziţie a unui bun imobil în drept de proprietate, care se depun la instanţa de la locul de aflare a bunului.

Conform prevederilor art.170 alin.(1) lit.b) Cod procedură civilă, *judecătorul restituie cererea de chemare în judecată, dacă instanţa nu este competentă să judece cauza.*

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma motivelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul civil conchide că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios și materialul probator administrat.

Colegiul civil va reține faptul că, potrivit normei reținute supra acțiunea din speță se *depun la instanţa judecătorească de la domiciliul sau sediul petiţionarului*. Or, cererea din speță de către petiționar este înaintată spre examinare de către instanță în procedură specială conform prevederilor art.279 alin.(1) lit.a) și art.281 alin.(2) lit.f) Cod de procedură civilă din capitolul XXIII.

Prin urmare, Colegiul civil constată, că prima instanță a aplicat în mod corect normele de competență teritorială prevăzute de lege și, în consecință, a dispus în mod legal restituirea cererii de chemare în judecată.

Or, din conținutul cererii din speță rezultă fără echivoc că obiectul acesteia îl constituie constatarea unui fapt juridic, iar nu constatarea dreptului de proprietate ori a posesiei asupra unui bun imobil.

Astfel, nu sunt incidente dispozițiile derogatorii referitoare la competența exclusivă determinată de amplasarea imobilului, ci regula specială prevăzută de prevederile art. 283 Cod de procedură civilă.

Potrivit materialelor cauzei, petiționara Maria Timotin are domiciliul în *****, *****, ceea ce determină competența teritorială a Judecătoriei Chișinău, sediul central. În aceste condiții, instanța sesizată inițial nu era competentă să examineze cauza.

Conform art. 170 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece cauza. Această sancțiune procesuală are caracter imperativ și intervine ori de câte ori competența materială sau teritorială nu este respectată, instanța fiind obligată să verifice din oficiu aceste aspecte la etapa primirii cererii.

În consecință, Colegiul civil reține că, încheierea contestată este legală și întemeiată, întrucât prima instanță a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legale incidente, a interpretat în mod just natura juridică a cererii deduse judecății și a constatat în mod corect propria necompetență teritorială.

Pentru aceste considerente, recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, iar încheierea instanței de fond menținută ca fiind legală și temeinică.

La argumentul recurentului precum că, acțiunea privind constatarea faptului acceptării succesiunii produce efecte juridice directe asupra dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile ce fac parte din masa succesorală, Colegiul civil va reține că, acest raționament este eronat și rezultă dintr-o confuzie între natura juridică a cererii și efectele ulterioare pe care hotărârea care le-ar putea produce.

Deci, acțiunea dedusă judecății are ca obiect constatarea unui fapt juridic – respective, potrivit art. 283 Cod de procedură civilă, competența în materia cererilor privind constatarea faptelor cu valoare juridică este stabilită în mod expres și limitativ, iar excepția referitoare la competența instanței de la locul aflării imobilului vizează exclusiv cererile privind constatarea faptului de posesiune, folosință și dispoziție asupra unui bun imobil în drept de proprietate.

Prin urmare, simplul fapt că masa succesorală ar putea include bunuri imobile nu transformă cererea de constatare a acceptării succesiunii într-o acțiune reală imobiliară și nu atrage incidența normei speciale de competență teritorială exclusivă prevăzute pentru imobile.

În consecință, Colegiul civil reține că, în mod corect prima instanță a calificat cererea ca fiind una de constatare a unui fapt juridic și a aplicat dispozițiile art. 283 Cod de procedură civilă, stabilind competența instanței de la domiciliul petiționarei.

Principiul prevăzut de art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *garantează accesul liber la justiție și dreptul persoanei de a sesiza instanța competentă pentru apărarea drepturilor sale. Totuși, acest drept trebuie realizat cu respectarea normelor de competență materială și teritorială, care au caracter imperativ și sunt instituite pentru asigurarea unei bune administrări a justiției.*

În continuare, argumentele recurentului nu sunt de natură să răstoarne legalitatea încheierii contestate. Prin urmare, soluția de restituire a cererii, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, rămâne pe deplin justificată.

În final, Colegiul Civil va respinge cererea de recurs depusă de avocatul Căpățînă Ion în interesele Timotin Maria și va menține fără modificări încheierea Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025.

În conformitate cu art. 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, *decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.*

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit.a) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Se respinge cererea de recurs declarată de avocatul Ion Căpățînă în interesele Timotin Maria.

Se menține încheierea Judecătoriei Ungheni din 03 decembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea formulată de reprezentantul petiționarei Timotin Maria avocatul Căpățînă Ion, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat, privind constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele colegiului,
Judecător: Stanislav Grosu

Judecătorii: Mariana Sajin

Alina Țihonschi